

IEU+KREA

YARATICI EKONOMI BÜLTENİ

2019_Issue 1 Vol.1

IEU+KREA, bir İzmir Ekonomi Üniversitesi süreli yayınıdır.

IEU+KREA, is an Izmir University of Economics publication since 2019_June

IEU+KREA

CREATIVE ECONOMY PUBLICATION

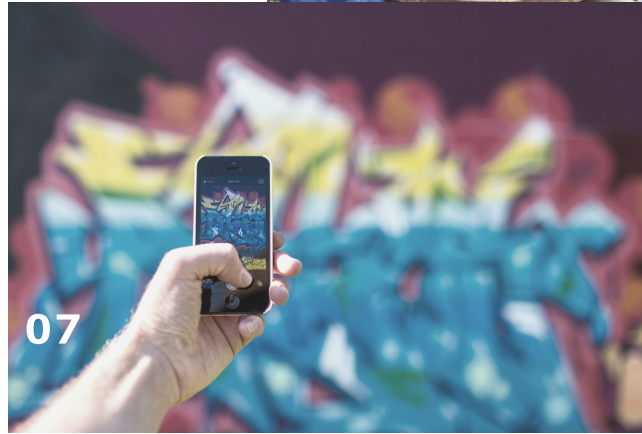
2019_Issue 1 Vol.1

IEU KREA

İÇERİK

- 01 Başlarken /At the very begining
- 02 Yaratıcı Ekonomilere Dair / About Creative Economy
- 05 Zanaat ve Sürdürülebilirliğe Dair / About Craft and Sustainability
- 07 How much is art and culture worth to the Greater Manchester economy? / Manchester ekonomisi için sanat ve kültürün değeri nedir? /

IEU KREA

İÇERİK

- 01 Başlarken
- 02 Yaratıcı Ekonomilere Dair
- 05 Zanaat ve Sürdürülebilirliğe Dair
- 07 How much is art and culture worth to the Greater Manchester economy?

Izmir university of Economics Creative Economy
Research Center , Balcova/IZMIR
+9023204888219 | krea@ieu.edu.tr

www.ieu.edu.tr

photo by: Harry Holder

İlksöz / Foreword

İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin yaratıcı ekonomi alanındaki bu ilk yayınında sizleri selamlamaktan büyük onur duyuyoruz.

Ekonomik büyümenin bu sıradışı ve renkli boyutuna dair araştırmalar, dünyadaki gelişmeler ve ulusal ölçekteki saptamalarımızı sizlere bir yayın yolu ile iletmeyi arzu ettik.

Her sayımızda son derece disiplinler arası bir konu olan yaratıcı ekonomilere dair farklı akademisyen, araştırmacı ve sektör temsilcilerinin yazıları sizleri bekliyor olacak.

Keyifli okumalar

We are very honored to greet you in this first publication of Izmir University of Economics in the field of creative economy.

We would like to convey to you, through a publication, our research on this extraordinary and colorful dimension of economic growth, developments in the world and our national determinations.

In each issue of IEU+KREA publication, the writings of different academicians, researchers and industry representatives on creative economy, which is a highly interdisciplinary subject, will be waiting for you.

We wish you a pleasant reading.

İsmail Ertürk ile Yaratıcı Ekonomiye Dair

Uzmanından

Ropörtaj:
Sevay Ipek Aydın

For English

* UNIVERSITY OF MANCHESTER, SENIOR LECTURER

Yaratıcılık, tasarım ve ekonomi ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz? Yaratıcı ekonomi nedir?

Yaratıcı ekonomi kavramı, ilk önce Avusturalya ve İngiltere’de, devletin ekonomik politikalarında temel bir yer edinerek, 1990’larda başlayan bir ekonomik büyüme modelini tanımlar. Daha sonra uluslararası kabul görek ABD’de ve Avrupa Birliği’nde de ekonomik büyüme modeli olarak kullanılmaya başlandı. Birleşmiş Milletler bünyesindeki Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü tarafından da gelişmekte olan ülkeler için de bir ekonomik büyüme ve kalkınma modeli olarak kullanılmaya başlandı.

Temelinde, katma değeri yüksek ürünler üretmek büyüme hedefleyen, teknoloji ve inovasyon alanındaki gelişmelerin tasarım ile buluşturularak rekabet gücü yüksek ve katma değerli ürün ve hizmetlerin üretilmesini hedefler.

Ayrıca, kültür etkinliklerini, tarihsel mirası istihdam arttırıcı, iç ve dış turizmi geliştirici bir biçimde örgütlemeyi de içerir, yaratıcı ekonomi. 21. Yüzyılın rekabetçi ekonomik kalkınma modeli diyebiliriz. Ülke kalkınma modeli olduğu gibi kentsel kalkınma modeli olarak da kullanılır. O yüzden yaratıcı şehirler ağı kurulmuştur. İngiltere’de Londra ve Manchester bu anlamda başarılı örneklerdir. Ama Çin’de de Şangay başarılı bir örnektir. New Orleans, sel baskınından sonra yaratıcı ekonomi modeli ile yenilenmiştir.

Amazon ve Starbucks gibi büyük Amerikan şirketlerinin Seattle’da kalmalarının nedeni Seattle şehrinin kültür endüstrilerine yaptığı yatırımlardır. Yaratıcı ekonomi eski sanayi şehirlerinin yeniden canlandırılması için kullanılmış başarılı bir ekonomik modeldir. New York da kendini rekabetçi tutabilmek için büyük yatırımlar yapmıştır yaratıcı ekonomiye. Avrupa Birliği’nde ileriye yönelik Avrupa Birliği’ni rekabetçi kılmak için Komisyon düzeyinde planlar yapılmıştır.

Hangi araştırma alanlarının kesişiminde yer alır?

Yaratıcı ekonomi, kültür ile teknolojiyi sinerjik biçimde birleştiren bir ekonomik büyüme modelidir. O yüzden kültürün bütün açılımlarını içerir: edebiyat, müzik, sahne sanatları, görsel sanatlar, halk sanatları, el sanatları yaratıcı ekonomideki yaratıcılığın özünü oluştururlar. Kültürün işlevsel duruma geldiği alanları da içerir: tasarım, mimarlık, reklamcılık, medya gibi. Teknoloji de, eğer kültür ile estetik bir hale getirilmezse piyasa değeri olamaz. Örneğin Apple'ın kurucusu Steve Jobs, iPod ile başlayan ve iPhone ve iPad ile süren başarılarını tasarım ile teknolojiyi estetik bir biçimde harmanlayarak elde etmiştir. Kendisinin de söylediği gibi bu beceriyi Hollywood'ta Pixar film şirketini kurduğunda Hollywood'taki flim sektöründeki yaratıcı sanatçılardan öğrenmiştir. Günümüzde dijital oyun sektörü ve dijital medya da sanat, kültür ve ileri teknolojiyi iyi harmanlayan büyük bir sektördür. Netflix'in ekonomik başarısının arkasındaki güç yaratıcı ekonomidir- ileri teknoloji ile kültür iyi harmanlanmıştır. Google da bir yaratıcı ekonomi şirketidir. Bilgi ekonomisi, yalnızca ileri teknoloji ile gerçekleşemez; kültürün ve sanatların sağladığı yaratıcılıkla harmanlanması gerekir.

Neden İzmir?

İzmir, hem tarih ve kültür açılarından, nitelikli eğitilmiş insan kaynakları açısından, coğrafi konumu açısından çok önemli ekonomik değerlere sahiptir. Dünyanın her yanından en önemli işadamlarını, kültür insanlarını çok kolaylıkla buraya çekmek mümkündür. Ancak bu bir markaya, 21. Yüzyıl için gerekli bir markaya dönüşmemiştir. Yaratıcı ekonomiyle İzmir bir 21. Yüzyıl küresel şehir markasına dönüşebilir ve böylece uluslararası yatırım çekebilir. Ayrıca, Türkiye'nin birinci şehri İstanbul artık çok büyüdü ve önemli yaşam kalitesi sorunlarıyla boğuşuyor. İstanbul'dan da İzmir'e gelmek isteyen şirketlerin ve kalife işgücünün sayısı artıyor. İzmir, yaratıcı ekonomiyle önemli bir 21. Yüzyıl şehri olmak için gerekli maddi ve konjontürel olanaklara sahiptir ve İzmirli de artık bunu özlemektedir.

"Yaratıcı ekonomi, kültür ile teknolojiyi sinerjik biçimde birleştiren bir ekonomik büyüme modelidir."

Neden İzmir Ekonomi Üniversitesi?

İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin uygulamalı akademik yaklaşımı ve yaratıcı ekonomi için gerekli bütün bölümleri içeriyor olması çok önemli. En önemlisi İzmir Ticaret Odası'yla olan organik ilişkisi, İzmir Ekonomi Üniversitesi'ni çok ayrıcalıklı kılmaktadır. Ve yeni yönetim kadrosu da İzmir'in teknoloji, inovasyon ve kültürü harmanlayarak hem Türkiye'de hem de dünyada hak ettiği ekonomik düzeye ulaşmasını amaçlamakta ve İzmir'in uluslararası görünürlüğünü arttırmak istemektedir. İstihdam artışı ve ekonomik büyüme temel amaçtır. O yüzden İzmir Ekonomi Üniversitesi hem içerik hem de vizyon açısından yaratıcı ekonominin araştırma ve uygulama ayaklarını dengede tutacak bir akademik kurumdur.

"Netflix'in ekonomik başarısının arkasındaki güç yaratıcı ekonomidir"

İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde kurulmakta olan araştırma merkezi ile hedeflenen nedir?

Araştırma Merkezi, İzmir Ekonomi Üniversitesi içindeki Yaratıcı Ekonomi ile ilgili bütün akademik birimlerin sinerji yaratacak biçimde çalışmasını hedefliyor en önce. Bu yaratılan sinerji ile İzmir Ticaret Odası'nın da vizyonuyla İzmir'de yaratıcı ekonominin ekonomik büyüme, istihdam yaratma ve uluslararası görünürlüğü arttırma ve dışarıdan yatırım çekme gibi katkıları olması hedefleniyor. Önümüzdeki günlerde bütün paydaşlarla biraraya gelerek ve konuşarak daha somut kısa, orta ve uzun vadeli hedefler konulacak. Uluslararası ilişkilerin arttırılması da önemli bir hedef.

Yerel kalkınma açısından sizce "Yaratıcı Ekonomi" kavramı neleri görünür kılabilir?

İzmir'in tarihi değerleri, kültür etkinlikleri önemli bir turizm geliri elde etmek için yeterince değerlendirilmiyor. İzmir çok önemli tarihi bir şehir ve hinterlandı da dünya tarihinde biricik bir yer. Yaratıcı ekonomi çerçevesinde geliştirecek kültür turizmi strateji İzmir'in kültürel görünürlüğünü, ekonomik değer yaratarak arttıracaktır. Ayrıca, günümüzde gastronomi turizmi de çok önem kazanmıştır. Dünyada az olan bir mutfak kültürü var İzmir ve çevresinde. Hem gastronomi turizmi hem de gastronomik ürünlerin, katma değeri yüksek ürünler olarak ihraç olanakları da, yaratıcı ekonomi modeli çerçevesinde mümkün olacaktır. Ayrıca giderek dijital teknoloji İzmir'deki varolan önemli şirketlerin stratejik planları içine girmekte ve İzmir dışından bu tür şirketler, küçük ve büyük ölçekli İzmir'e yerleşmeye başlamaktadır. İzmir'in önemli ekonomik değeri olan sanayi, tarım ve ticari şirketleri, kültür, sanat, teknoloji alanındaki sivil toplum kuruluşları da yaratıcı ekonomi girişimi çerçevesinde hem ulusal hem de uluslararası görünürlük kazanacaktır.

"Araştırma Merkezi, İzmir Ekonomi Üniversitesi içindeki Yaratıcı Ekonomi ile ilgili bütün akademik birimlerin sinerji yaratacak biçimde çalışmasını hedefliyor en önce."

Zanaat ve Sürdürülebilirliğe Dair

Editörden

Yazan: Sevay İpek Aydın
Photo by:

For English

Kemeraltı... Ticaretin, tarihin izleri ile süregeldiği mekan... İçerdiği tarihsen ve ekonomik zenginlik gerçekten inanılmaz düzeyde. Balıkçılar Meydanı Restorasyon alanında'yım. Böylesi bir yeniden yapılanmış bölgenin ticaret erbabı ve ziyaretçiler için nasıl bir deneyim içermesi gerektiğine dair çalışmaktaydım. Deneyim tasarımı başka bir konudur bir başka yazıda yazılmalı diyerek konunun zanaat ve yenilik kavramlarına dokunan yönüne geçmek isterim.

Gidenleriniz bilir; Balıkçılar Meydanı'nda arka sağ köşede (İzmir'de yönünü denize dönmek "ön"yada "aşağı", denizi arkana almak "arka"yada "yukarı" anlamına geliyor) Coşkun Usta'nın sepet atölyesi vardır. Karşılıklı iki dükkanda yıllardır sepet örer sazlardan. Hemen yanındaki çayhaneden çayımı söyleyip oturduğumda dükkanın içerdiği zenginlik beni çay kadar mutlu eder. Eski İzmir'liler bilir bayılırdık biz balkondan sepet sallamaya bakkal amcaya. Bugünse bakkal amca kazanıyor mu bir kaç kuruş diye düşünmeden AVM'lerden büyük marketlerden alışveriş yapar olduk... Neyse bu da başka bir yazı konusu...

Coşkun Usta'dan alışverişimi yaparken sormadan duramadım:
-“Abi kaç yıl oldu burada?”
-“Saymayı bıraktım, oldu epey” dedi.
-Açtığın günden beri sepet mi özersin?“
“E başka ne yapayım kızım, öyle tabii”
Dilerseniz şimdi yukarıdaki cümlelere dair bir analiz yapalım;

PHOTO BY: INGRID HALL

Coşkun Usta artık saymadığı kadar uzun zamandır aynı zanaatın erbabıdır. Kemeraltı'nın bir zenginliğidir. Başka bir iş düşünmez çünkü "usta" olmak bir zanaatın erbabı olmak eskinin kültürünün önemli bir değeridir. Sepet örme eyleminin Coşkun Usta için bir başka alternatifi yoktur.

Bir diğer noktayı da hemen belirtmem gerekir ki bir çırağı da yoktur Coşkun Usta'nın. Bu tespit konuya farklı bir boyut katmakta... Coşkun Usta'ya birşey olursa o zanaat, o dükkan ne olacaktır? Mekanları birer kültürel ve ekonomik değer olarak değil rant aracı olarak gören yaklaşım için o dükkan, yok paraya alınacak bir zincir mağazanın sayısız şubelerinden biri haline getirilecektir. Kültür ekonomileri açısından bu rant odaklı yaklaşım bir kültürel imhadır.

Bir İtalyan kasabasında Coşkun Usta yine sepet örüyor olsaydı ne olurdu bir bakalım isterseniz; Coşkun Usta'nın dükkanının geleneksel dokusu korunurdu. O kadar da değil, Coşkun Usta mesleğini yapamaz yada vefat eder ise yaptığı meslek gereği dükkanı ailesine, ailesinde bu mesleği sürdürebilecek biri var ise ücretsiz olarak devrolurdu. Peki ailede o zanaat ile uğraşan biri yoksa? O zaman dükkan sepet örme zanaatını bilen bir diğer ustaya satılabilirdi sadece. Şimdi bu İtalyan senaryosunda korunan nedir birlikte bakalım:

PHOTO BY: ANINIE SPRATT

- Mekan ve zanaat kültürü bağı,
- Aile mesleği/ustalığı geleneğinin korunması,
- Usta/çırak ilişkisine yatırım,
- Zanaatın; bulunduğu destinasyonun bir kültür ögesi olarak kabul edilmesi, korunması, envantere dahil edilmesi
- Aile işletmelerinde genç kuşakların ata mesleğini sahiplenmesine katkı, Etkileyici değil mi? Böylesi bir sahiplenme sadece zanaatkar için değil, nesiller boyu o zanaatın devamını sağlayabilecek bir aile geleneğinin de yaşatılmasına katkı sunmaktadır. Peki;
- Zanaat=mekan+insan+kültür+gelenek+ticaret ise,
- Coşkun Usta'nın bir oğlu ve hatta bir çırağı yok ise, Bir zanaatın sürdürülebilirliğini sağlamak nasıl mümkün olacaktır?

(DEVAMI BİR SONRAKI SAYIMIZDA)

How much is art and culture worth to the Greater Manchester economy?

Yaratıcı
Şehirlerde
Neler
Oluyor?

For Turkish

By Lucy Roue

Manchester has always been renowned for its arts and culture offering but how much is it worth to the local economy?

With thousands of people pouring in for festivals, art galleries and entertainment the extra spends soon add up.

According to new figures from Marketing Manchester, the agency charged with promoting the region, tourism is worth £8.4bn per year and supports a total of almost 96,000 jobs.

Managing director Sheona Southern said: "Manchester's vibrant arts and culture offer attracts people from around the world and is a hugely significant factor in providing the high quality of life that the city-region is now famous for.

"On any day of the week, in venues large and small, the arts are alive and well, helping to boost the economy, provide jobs for local people and attract investment."

Part of the pull is fixed arts institutions such as HOME and the Whitworth Gallery as well as big cultural events like the Manchester International Festival (MIF).

The economic impact of the biennial festival stood at £40.2m in 2017, the previous time it came to the city.

That year saw 301,870 attendees come into the city to see artists from across the globe.

Interestingly 40% of the audiences came from outside Greater Manchester with 7% coming from abroad.

Christine Cort, managing director at Manchester International Festival (MIF) said: "When we started MIF back in 2007, Manchester insightfully recognised the importance of art and culture to the city's future success.

Christine Cort, managing director, Manchester International Festival

"As an event that has international in its name, it was also putting Manchester alongside other great cities around the world.

"According to new figures from Marketing Manchester, the agency charged with promoting the region, tourism is worth £8.4bn per year and supports a total of almost 96,000 jobs."

We were – and are – hugely ambitious, but I don't think we anticipated how big an impact MIF would have.

"In 2017 the Festival attracted over 300,000 people and had an economic impact of more than £40m.

"Meanwhile, over the years, more people have seen MIF shows outside the city, with more than 1m people seeing our commissions in cities around the world, helping put Manchester firmly on the global map."The festival will soon be homed in The Factory, Manchester's landmark new cultural venue, which Sheona predicts will 'provide a further step-change in the arts and cultural attractions that are available to visitors and locals alike.'

It is just one of 14 cultural investments totalling more than £200m and including new and improved arts venues and facilities such as the Contact theatre in Manchester; Bolton Octagon; the Halle St Peter's extension; and Oldham Cultural Quarter arts centre.

Other improved cultural attractions will include an enhanced Science and Industry Museum and expansion for Manchester Art Gallery.

She added: "Manchester has a long and distinguished reputation as a city of arts and culture and things are only going to get better."

PHOTO BY YITZHAK RODRIGUEZ ON UNSPLASH

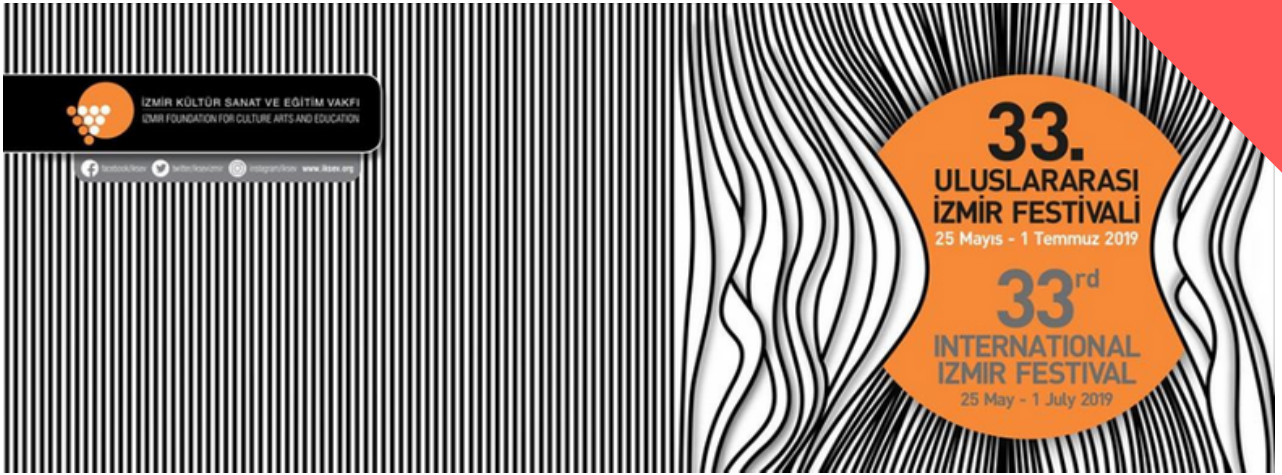
This fits well into the national picture as arts and culture's economic contribution is now higher than the UK agricultural sector's £10.085 billion, and roughly equal to that of cities such as Liverpool and Sheffield.

To keep the scene thriving in Greater Manchester leading organisations have decided to increase the number of skills and training opportunities for people across the region. The Greater Manchester Cultural Skills Consortium is backed by a range of organisations including the Hallé, HOME, Manchester International Festival (MIF), The Lowry, Manchester Metropolitan University and the Palace Theatre & Opera House.

It has been initiated by MIF as part of the launch of Factory the year-round home of the festival due to open in 2021.

The training and skills development will be targeted at people on low wages, school and college leavers, those who are not in education or employment and care leavers.

İZMİR'DE HAZİRAN

21 Haziran'da saat 16.00-23.00 arasında Muzik Bazar 2018, Fransız Kültür Merkezi'nde

Lindy Hop Izmir, Lindy Night Her Çarşamba 21.00'de!

Loreena McKennitt
29 Haziran 2019, Cumartesi, 21:00
Kültürpark Açık hava Tiyatrosu

27 Haziran'da URLA Kum Denizi'nde Urla Gençlik Karnavali

www.ieu.edu.tr

Izmir university of Economics Creative Economy
Research Center , Balcova/İZMİR
+9023204888219 | krea@ieu.edu.tr

IEU+KREA, bir İzmir Ekonomi Üniversitesi Yaratıcı Ekonomi Araştırmaları Merkezi Süreli Yayınıdır.

Izmir university of Economics Creative Economy
Research Center , Balcova/IZMIR
+902320488219 | krea@ieu.edu.tr

IEU-KREA

IZMIR UNIVERSITY OF ECONOMICS
creative economy research &
application center

